

SCHIFFER ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA

1027 Budapest Margit krt. 50-52. I em. 12. telefon: 225-73-40, tel/fax: 212-69-96

az Alkotmánybíróság részére

Budapest

ügyszám: IV/321-3/2019.

tárgy: hiánypótlás

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/321-4/2019
Érkezett:	2019 ÁPR 26.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	→

Aluljegyzett dr. Schiffer András ügyvéd (Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda; székhelye: 1027 Budapest, Margit krt. 50-52. e-mail: schifferestsai@t-online.hu, telefax: +36-1-212-6996) az F/1. szám alatt csatolt meghatalmazás alapján a [REDACTED] a

[REDACTED]
[REDACTED] panaszos eljárás alá vont személy (mint az egyedi ügyben érintett) képviselőként eljárva az Alaptörvény 24.cikk (2) bek. d, pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 21.Szef.55/2018/3. sz. jogerős végzésével szemben, az első fokú végzésre - valamint az alapul fekvő hatósági határozatra - is kiterjedő hatállyal alkotmányjogi panaszt nyújtottam be, amelynek keretében kértem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott ítéletek és azok alapjául szolgáló hatósági határozat Alaptörvény-ellenességét, s azokat semmisítse meg, az indítványomban közölt indokaim alapján.

A benyújtott alkotmányjogi panaszra fenti ügyszámon, folyó év március 28-án napján érkezett hiánypótlási tájékoztatásra az alábbi

hiánypótlást

terjesztem elő.

Sch

Az Alkotmánybíróság 1/2019. (II. 13.) AB határozatában leszögezte, hogy amennyiben egy cselekmény az Alaptörvény által védett alapjog-gyakorlásnak minősül (így pl. a véleménynyilvánítás szabadságának körébe esik), eleve kizárt annak társadalomra veszélyessége. A panaszos ügyben eljáró hatóságok és bíróságok egyáltalán nem mérlegelték, hogy a tárgybeli cselekmény - tiltakozó aszfalt-felirattal kihangsúlyozott spontán demonstráció - Alaptörvény által védett alapjog-gyakorlásnak minősül. A tényállás tisztázásánál kiderült, hogy a tiltakozó aszfalt-felirat felfestését megelőzően a panaszos telefonon jelezte a rendőrhatalás felé -legalább két fő részvételével tartandó- spontán demonstrációs szándékát. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata alapján a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadsága egyaránt kommunikációs jognak minősül. A konkrét esetben, a szabálysértési eljárás tárgyává tett aszfalt-felirat egyszerre az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjog gyakorlása és a VIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjog gyakorlásának lényegi eleme. A 14/2019. (IV.17.) Ab. h. a következőkre hívja fel a figyelmet, a 4/2013. (II. 21.) AB határozat nyomán: „E tekintetben az Alkotmánybíróság ismételten hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás jogának a hatálya, vagyis a „véleménynyilvánítás” fogalma normatív természetű, amely ugyan nem öleli fel a véleményalkotás valamennyi megnyilvánulását, viszont egyúttal magában foglal a szóbeli vagy írásbeli kommunikáción túli aktusokat is. Határait ezért nem önmagukban a köznapi értelemben vett megszólalások jelölik ki, hanem az, hogy mely aktusok állnak kapcsolatban a véleménysszabadság alkotmányos igazolásával. Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata szerint ugyanis a véleménynyilvánító nemcsak szavakkal, hanem például képek, szimbólumok használatával vagy ruhadarabok viselésével is megoszthatja gondolatait - a jelképhasználatban megnyilvánuló szimbolikus beszéd a véleménysszabadság klasszikus kérdései közé tartozhat.”

„Egy konkrét cselekmény vonatkozásában az Alkotmánybíróságnak nem feladata annak eldöntése, hogy a szabálysértési hatóságok, illetve az eljáró bíróságok mely cselekményeket tekintik társadalomra veszélyesnek. Azt azonban vizsgálnia kell az Alkotmánybíróságnak, hogy a társadalomra veszélyesség megállapítása nem eredményezi-e egy védett alapjog gyakorlásának alkotmányellenes korlátozását.” (14/2019/IV.17./Ab.h.). Az eljáró hatóságoknak és bíróságoknak a felmerülő alapjogi érintettség miatt az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés második mondatában szereplő alapjogvédelmi tesztet kellett volna alkalmazniuk. A 14/2019./IV.17./ Ab.h.-ban

GCH

vizsgált hasonló esetben ez a mérlegelési feladat a következőképpen nézett ki: „A közterületnek minősülő út- vagy járdaszakaszon könnyen eltávolítható festékekkel elhelyezett feliratok, színezések ugyanis minősülhetnek a véleménynyilvánítás jogának hatálya alá eső szimbolikus szólásnak. Ennek megítélése során elsősorban arra kell figyelemmel lenni, hogy a véleményközlés személyes szándékán túl az adott cselekmény (pl. felfestett felirat vagy színezés) objektív módon is alkalmasnak tekinthető eszköze, közvetítője lehet-e gondolatok közlésének. Amennyiben ugyanis erre igenlő választ tudunk adni, akkor ezen cselekményt a véleménynyilvánítás körébe tartozó cselekménynek kell tekintenünk. (...) Így pl. a véleménynyilvánítás szabadságának védelmi körén kívül esik - az 1/2019. (II. 13.) AB határozatban kimondottakhoz hasonlóan - egy közterületi út- vagy járdaszakasz olyan mértékű rongálása, amely a tulajdon tárgyában, azaz magában az út- vagy járdaszakaszban visszafordíthatatlan, vagy csak jelentős költségek árán visszafordítható (pl. csak újraaszfaltozással javítható) sérelmet okoz. Annak megítélése tehát, hogy adott esetben a véleménynyilvánítás szabadságának hatálya alatt vizsgálendő, erős alkotmányos védelemre igényt tartó cselekményről, avagy vandalizmusról van-e szó, az egyedi tényállás elemei alapján a bíróságok feladata. E tekintetben azonban jelentősége van annak, hogy a konkrét cselekmény mind a „véleménynyilvánító” személy szubjektív szándéka, mind az objektív értékelés szerint - legalább hipotetikusan - a nyilvánosság előtt értelmezhető közlés-e. A fenti szempontok mellett az ítélező bíróságoknak - egy cselekmény véleménynyilvánításként történő kezelésének megítélése során - figyelemmel kell lenniük a szólásszabadságnak más alapjogokkal való kollíziójára is - így különösen a tulajdonhoz való joggal történő kapcsolatára. A véleménynyilvánítás szabadsága és a tulajdonhoz való jog ugyanis akkor áll tényleges kollízióban, ha a tetteges véleménynyilvánítás a tulajdon tárgyában állagsérelmet okoz, a tulajdon értékét csökkenti. Ilyen esetben a kollízió feloldásánál gondos körültekintéssel kell eljárni, és figyelembe kell venni, hogy csak kivételes esetekben igazolható alkotmányosan az a véleménynyilvánítás, amely a tulajdon tárgyát rongálja {1/2019. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [38]}. Ennek vizsgálata során - az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján - egyfelől figyelembe kell venni, hogy a tulajdonhoz való jog korlátozásának szükségessége tekintetében indokoltnak tekinthető-e a cselekvő véleményének tetteges magatartás által történő kifejezésre juttatása (vagy az más, olyan eszközzel is - pl. felszólalással, molinóval, táblákkal stb. - kifejezhető lenne, amely a tetteges magatartással azonos súlyú figyelemfelkeltésre lenne alkalmas). Másfelől vizsgálni kell azt is, hogy a tett által

GA

megvalósuló véleménynyilvánítás során bekövetkező tulajdonjog korlátozás arányban áll-e a véleménynyilvánító cselekvés céljával. E tekintetben a jogalkalmazónak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy az érintett személynek a véleménye közlésére szolgáló cselekménye nem korlátozza-e oly mértékben másnak a tulajdonhoz való jogát, amely a tulajdon öncélú, a vélemény közlésének kereteit túllépő, visszafordíthatatlan, vagy csak jelentős költségráfordítással visszafordítható károsodását eredményezi. A fentiek figyelembevételével együtt az indítványozók cselekménye kétségtelenül kollíziót okoz a tulajdonhoz való joggal. A kollízió feloldása kapcsán elsőként megállapítható, hogy a tulajdonhoz való jog, akár a köz-, akár a magántulajdon védelme (pl. állagának a megóvása) legitim célja lehet a véleménynyilvánítás szabadsága korlátozásának. Megállapítható az is, hogy a szabálysértés szankciórendszerének alkalmazása a tulajdon és - jelen ügy vonatkozásában - a köztisztaság megóvásának szükséges módja lehet. A korlátozás arányosságának megítélése tekintetében ugyanakkor fontos körülmény, hogy az indítványozók lemosható festékekkel színezték be a repedezett járda felületét, amely ráadásul már alapvetően hibás állapotban volt (a repedezettsége miatt). Ráadásul a repedések befestése olyan relatíve tartós figyelemfelkeltésre adott lehetőséget, amelyet semmilyen más módszer alkalmazása (pl. molinó vagy tábla elhelyezése, beszédek tartása stb.) nem tett volna lehetővé - így pl. az indítványozók joggal gondolhatták azt is, hogy a burkolat állapotát jól ismerő hatóság beadványokkal történő megkeresése nem érne el hasonló hatást. Erre tekintettel jelen esetben az állapítható meg, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a tulajdonhoz való jogra tekintettel történő korlátozása aránytalan volt." A konkrét esetben az eljáró hatóságoknak és bíróságoknak, az alapjogi érintettségre figyelemmel, az alapjogvédelmi teszt alkalmazásánál, az alábbiakra kellett volna figyelemmel lenniük:

- a panaszos a tárgybeli cselekményt megelőzően, a Nemzeti Hitvallásban és a II. cikkben megtestesülő alaptörvényi értékek védelmében a hatóság közbeavatkozását is kérte, spontán demonstrációja és szabálysértési tényállássá tett véleménynyilvánítása ugyanezt célozta;
- a demonstráció spontán (75/2008. /V.29./ Ab.h.) jellege miatt, egyéb figyelemfelhívó eszközök (pl. hangosító berendezés) nem álltak rendelkezésre;
- a tárgybeli cselekmény nem okozott a tulajdon tárgyában visszafordíthatatlan, vagy csak jelentős költségek árán visszafordítható állagsérelmet;

Gdu

- a tulajdon tárgyán, a cselekmény közvetlen közelében, az esemény időpontjában és a mai napig kereskedelmi feliratok láthatók, miközben a kereskedelmi szolás nem élvez erősebb alkotmányos védelmet a közügyekben történő véleménynyilvánításnál.

Az eljáró hatóságok és bíróságok az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése második mondatából fakadó, fentebb leírt, mérlegelési kötelezettségüknek nem tettek eleget és így hozták meg az Alaptörvény VIII. cikk (1) bek. és IX. cikk (1) bek. szerinti alapjogaimat egyszerre korlátozó döntéseiket. A támadott szabálysértési határozatok a korábban előterjesztett alkotmányjogi panaszban és annak jelen hiánypótlásában részletezett indokaink szerint, szükségtelenül és aránytalanul korlátozták a panaszos békés gyülekezéshez és a véleménynyilvánításhoz fűződő alapjogait.

Az eljárás során kezelt adataink nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk!

Budapest, 2019.04.23.

Tisztelettel:

